

Zemědělská škola

PŮDOHOSPODÁRSKA

03

82. ROČNÍK
LISTOPAD 2019

SVOBODNÁ
jízda

#301600#

edi to rial

Michal Petřík
editor

V těchto dnech před třiceti lety se definitivně hroutil komunistický režim. Režim, který ovlivnil osudy milionů, zemědělce nevyjímaje. Tím nejhlubším zásahem totalitní vlády byla kolektivizace, tedy převedení soukromého zemědělského hospodářství na kolektivní. Kolektivizace se stala nástrojem komunistické strany při potlačování práv soukromých zemědělců, z nichž řada byla donucena převést své polnosti do kolektivního vlastnictví. Soukromí zemědělci byli často označeni za tzv. kulaky, byli prohlášeni za nepřátele režimu, zbaveni majetku a posláni do vězení. Docházelo k vysídlování celých rodin. Zabavené selské statky i zemědělství pozvolna chátraly. Po sametové revoluci v roce 1989 se často naprosto zdevastovaná hospodářství postupně vrátila zpět původním rodinám. Překážkou porevolučního fungování statků však nebyl jen jejich fyzický stav. Komunisté totiž často trestali i děti sedláků a to tak, že jim znemožnili studium na odborných zemědělských školách.

Ačkoliv některé jizvy v životě vesnic a krajiny se budou hojit ještě další desítky let, tak na zemědělku se dnes může přihlásit kdokoli svobodně a beze strachu. Tak mu o tom řekněte a rovnou mu ukažte i [aktuální interaktivní seznam zemědělských škol](#), který najdete na nové stránce naší Knihovny Antonína Švehly > [kas.uzei.cz/prehled-skol](#)

listopad 2019 +obsah

04

FAKTA

Odlehčená a nenáročná minutka na rozjezd. Zajímavé informace, které z vás udělají malou, ale opravdu malou chodící encyklopedii.

06

PŘÍBĚH

Inspirujte se příběhy úspěšných farmářů. V listopadovém čísle se budeme věnovat příběhu, který je odrazem nedávných dějin zemědělství.

12

ANGLIČTINA

V tomto čísle si procvičíte slovíčka, která se týkají holandské zemědělské školy v Doetinghemu.

14

CESTOVÁNÍ

Jedeme na výlet! Tentokrát do hlavního města Maďarska.

20

AKTIVITY ŠKOL

Aktivity škol jsou kořením vzdělávání a listopadové číslo si proto ochutíme například zážitky z Erasmu+.

>3/82

vydává

Ústav zemědělské ekonomiky a informací,
Mánesova 1453/75

e-mail

petrik.michal@uzei.cz

telefon

+420 222 000 381

spolupracuje

s Agronititútem Nitra,
štátný podnik,
Akademická 4,
949 01 Nitra,

e-mail

zuzana.horvathova@
agroinstitut.sk

telefon

+421 377 721 802

design

Ginger & Fred

18

KALENDÁŘ

Nepropásněte ani jednu zásadní událost v zemědělských oborech. Díky našemu kalendáři budete mít program na (skoro) každý den podzimu a začátku zimy.

26

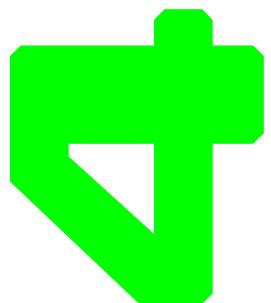
ZEMĚDĚJSTVÍ

Nové informace pro odborníky na svých místech a především na místech vzdělávacích a vědeckých.

OBJEV VE VĚCI KOLEKTIVIZACE

Národní zemědělské muzeum již dříve vyhlásilo veřejnou sbírku předmětů ke kolektivizaci zemědělství. Pro zařazení do sbírek muzea stále hledá předměty, které dokumentují komunistickou perzekuci selského stavu v 50. letech 20. století i v následujících desetiletích. Tak se vydejte také do starých sklepů či podkroví a třeba objevíte stejný historický poklad jako dědici rodinného statku na Prostějovsku. Ti našli při řezání dřeva na podpal vzkaz z roku 1957 vepsaný do dveří. Pravděpodobně truhlář v něm popsal dění při kolektivizaci na českém venkově. Nálezci předmět nabídli Ústavu pro studium totalitních režimů, který k jednání přizval Národní zemědělské muzeum, jež projevilo zájem. Podle Národního zemědělského muzea se jedná o zcela unikátní nález, který je dokladem útlaču venkovského obyvatelstva po roce 1948. Slova, kterými neznámý pisatel své poselství v textu uzavírá, jsou mementem, odsuzujícím jeden z největších zločinů v našich dějinách. Pozornému čtenáři jistě neuniklo, že chybí to zásadní. Celý vzkaz v původní podobě najdete na našem instagramu. Prvních pět čtenářů, kteří nám celý vzkaz či jeho úryvek zašlou do zprávy na instagramu, odměníme balíčkem se vstupenkami a propagačními předměty od Národního zemědělského muzea.

JE TŘEBA VYHNAT SEDLÁKA

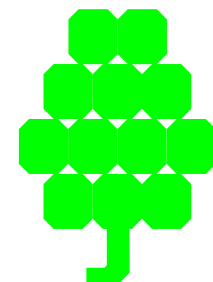
Při koordinované akci "Kulak", která podle historiků vážně narušila tradiční venkovskou pospolitost, byly z domovů vyhnány asi čtyři tisíce rodin, tedy až 20 tisíc lidí. Přišli o svá hospodářství a museli se vystěhovat na předem stanovená místa. Do původního bydliště se nesměly nikdy vrátit a to ani na pohřeb příbuzného.

Od 90. let prověřoval Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu přes 500 případů násilné kolektivizace. Ve většině z nich ale nebylo trestní stíhání zahájeno, údajní viníci totiž byli již po smrti. K soudu se dostalo jen několik případů, které skončily rozsudkem.

VÍTE, ŽE...

Vznik komunistických JZD s sebou nesl i ekologické problémy? Kvůli rozorání prostorů mezi menšími poli zanikly remízky a jiná přirozená ochrana, došlo k výrazným úbytkům zvěře a mnoho druhů se stalo ohroženými, což ještě podpořila chemizace zemědělství. V obřím množství se používala hnojiva i pesticidy, které byly často velmi toxické. V roce 1987 spolkl jeden hektar československého pole téměř 230 kilogramů často velmi toxických hnojiv, avšak do roku 2008 toto číslo v Česku kleslo na 110 kilogramů.

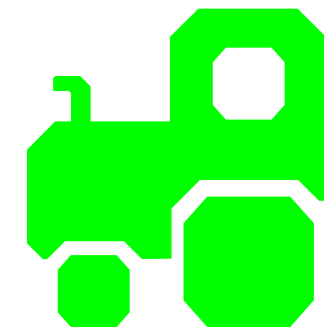
Kontrola škodlivin v potravinách probíhala minimálně a to, že výrobek obsahuje závadnou látku se většinou řešilo tajně a veřejnost o problému nebyla informována.

COOLTURA

26. listopadu 2019 bude v brněnském Domě pánů z Kunštátu otevřena výstava Stará bydliště. Představí díla šestnácti českých výtvarníků, výtvarnic a architektů, kteří se zabývají reflexí stavu české krajiny. Název odkazuje k exilové sbírce Stará bydliště brněnského básníka Ivana Blatného, jehož sté výročí narození si v prosinci roku 2019 připomeneme. Výstava potrvá do 29. března 2020. Úvahy o mizení země a krajiny vycházejí z dlouhodobé snahy ústecké kurátorky Venduly Fremlové zamezit zastavění jedné krušnohorské louky logistickým centrem. Od osobního aktivismu na lokální úrovni vedla cesta k promyšlení a k reflexi problematiky proměn vztahu člověka ke krajině také v oblasti vizuálního umění. Další inspirací pro vznik výstavy byla poezie brněnského básníka Ivana Blatného, především sbírka Melancholické procházky a exilová sbírka Stará bydliště.

Pro Blatného bylo místo a krajina stěžejním tématem. V souvislosti se stým výročím básníkova narození si můžeme klást řadu otázek. Jak se proměnilo naše vnímání přírody a kulturní i městské krajiny? Jaká byla „stará bydliště“ Ivana Blatného a co znamenají dnes pro nás? Zanecháme po sobě i my nějaká? Nebo jen krajinu neobyvatelnou?

ZAJÍMAWÉWÉWÉ

Listopadová fakta se věnují komunistické minulosti, proto i tip na zajímavou WWW stránku směřuje desítky let do minulosti. 21. března 1948 začala kolektivizace. Jak vypadala situace na venkově 20 let poté v roce 1968 se [podívejte v dokumentu Jana Špáty Nezorané meze](#). V období uvolněného Pražského jara roku 1968, kdy se lidé po dlouhé době odvažovali vyslovovat nahlas své názory, natáčel Jan Špáta na českém venkově reportážní dokument o dopadech kolektivizace zemědělství. Hovořil s několika rolníky, kteří odmítli vstoupit do družstva a zaplatili za to živořením na vzdálených, neúrodných políčkách. Mluvil i s důchodkyněmi, které celý život dřely, ale stát jim přiznal tak malý důchod, že jim nezbylo než ve vysokém věku pracovat; s obyčejnými lidmi, kteří popisovali dopad znárodnování na pracovní i lidskou morálku. [Poetický snímek plný krásných záběrů](#) přináší neotřelý pohled na český venkov v předvečer příchodu okupačních vojsk.

Udělal příběh *

ŽILI, BYLI BRATŘI TŘI

TEXT | FOTO ŠÁRKA GORGOŇOVÁ, WWW.ASZ.CZ

„Kdo nezná svou minulost, je odsouzen ji opakovat,“ praví známý citát. Rodina předsedy ASZ Třebíč Zdeňka Šplíchala z Moravských Budějovic má svou minulost zmapovanou velmi dobře. Současní hospodáři, bratři Zdeněk, Jiří a Jan a jejich otec Zdeněk, pocházejí ze starého selského rodu z Moravských Budějovic, první písemnou zmínku o jejich nejstarším předkovi lze v matričních záznamech dohledat již v roce 1604. A neznámé jim nejsou ani rodinné události mladšího data...

Rod Šplíchalových vždy žil a hospodařil na zemědělské usedlosti na předměstí Moravských Budějovic zvaném Horní Víska, těsně u „Císařské cesty“, která již 265 let spojuje Prahu s Vídní. Předci dnešních hospodářů se aktivně zapojovali do dění ve městě, každá generace měla mezi sebou někoho, kdo působil v radě, či zastupitelstvu města. Zanechali tak po sobě nesmazatelnou stopu nejen v oblasti spojené s jejich živobytím. Prapradědeček František Šplíchal byl činný v různých spolcích a zasloužil se o výstavbu několika škol i dalších významných budov ve městě. Jeho syn Antonín vybudoval centrum pro sedláky z širokého okolí - hospodářské družstvo, družstevní lihovar se sušárnou brambor, s rodinou Šplíchalových jsou spojeny i počátky fungování mlékáren v Moravských Budějovicích a Jaroměřicích.

Dle rodinné tradice se ujímal hospodaření vždy nejmladší syn, nejinak tomu bylo i v případě dědečka bratrů Šplíchalových - Antonína, který začal na tehdy padesátihektarové usedlosti sedlat v roce 1942. Za jeho éry došlo k výraznému rozvoji hospodářství, rozšířil výměru na 80 ha,

*PŘÍBĚH

kromě několika párů koní využíval i dva traktory, mlátičku, samovaz a dle vzoru svých předků se angažoval také ve veřejném dění a rok po skončení války se stal nejmladším radním města, bylo mu tehdy 31 let.

V roce 1948 však byla na hospodářství uvalena národní správa a rodina se musela odstěhovat do malého domku prarodičů, který sloužil jako výměnek deputátníků. Sedlák Antonín Šplíchal pak pracoval na pozici řidiče v komunálním podniku, až přišel červen 1951. Dva týdny před tzv. babickým případem byl zatčen Státní bezpečností a po devíti měsících pobytu na samotce ve vyšetřovací vazbě v Praze Ruzyni byl za rozvracení republiky odsouzen k 14 letům odnětí svobody.

Rodina, tedy jeho matka, manželka a tři malé děti byly vystěhovány na Roudnicko. „Maminka zde získala místo v drůbežárně s platem necelých tisíc korun staré měny, přičemž kilo másla tehdy stálo osm set. Jako političtí delikventi jsme neměli nárok na potravinové ani oděvní lístky,“ říká syn

odsouzeného - Zdeněk Šplíchal starší, a dodává: „Divím se, jak to maminka s námi dokázala přežít. Osmiletý bratr tenkrát vyrobil králíkárnou, malý kurníček a strýc nám každý týden posílal bedýnku, v níž byly dva chleby...“

Antonín Šplíchal strávil sedm let v Jáchymově při těžbě uranové rudy, jeden rok ve věznici Kartouzy u Jičína a další rok pak v Leopoldově u slovenských Piešťan. V roce 1960 byl propuštěn na amnestii prezidenta Novotného.

„Naposledy jsem viděl tatínka doma ve svých pěti letech, a když se vrátil, bylo mi čtrnáct. Měl jsem velkou radost, ale zároveň se i trochu bál, přišel k nám vlastně úplně cizí člověk. Trápilo ho podlomené zdraví, měl potíže s páteří a o vězení téměř nemluvil. Naši tetě, své sestře, ale jednou řekl: „My jsme tam nebyli lidi,“ vzpomíná Zdeněk Šplíchal starší.

Antonín Šplíchal zemřel v roce 1969. Jeho dvě starší děti nesměly vystudovat, byly jim určeny dělnické profese, nejmladší Zdeněk nakonec po

*PŘÍBĚH

určitých peripetiích mohl nastoupit a poté i dokončit střední zemědělskou školu.

Změna režimu zastihla Zdeňka Šplíchala staršího s rodinou na Českolipsku, kde pracoval jako zootechnik. „V podstatě ihned od 17. listopadu jsem se začal systematicky připravovat na to, že budeme opět soukromě hospodařit na mém rodném statku. Přitom kdyby se mě dřív kdokoliv zeptal, kde rozhodně nikdy nechci bydlet, jmenoval bych Moravské Budějovice, město, které přineslo mým rodičům a prarodičům tolik utrpení. Motiv udržet tradici rodu byl ale silnější, stejně tak přání ostatních členů rodiny,“ vypráví hospodář.

Jel tedy do města, odkud odešel ve svých pěti letech a kde nikoho neznal, netušil, kde leží pole patřící rodině. Usedlost byla v padesátých letech přebudována na veterinární ošetřovnu, sklady obilí přestavěny na byty, stáje a stodoly na garáže, sklepy a studny zasypány nebo znehodnoceny, podmínky pro zemědělskou prvovýrobu špatné. Dům byl kompletně vybydlený, nikde ani židle...

„A potom vyšel zákon o půdě. S pomocí příbuzné jsem v archivech a na okrese zjišťoval všechny paragrafy, podle kterých nám co zabavili, kde jsme měli jaká pole, co nám patřilo. Přišlo jaro, všechny pozemky o celkové výměře padesát

hektarů jsem měl vydány, ale stál jsem u toho s prázdnýma rukama a nevěděl, co s tím. Neměl jsem osivo, sadbu, stroje, hnojiva, nic,“ říká pan Šplíchal.

JZD Moravské Budějovice navíc oznámilo, že žádné restituční náhrady nevydává, neboť rodině nebylo povinnou osobou, když vzniklo o dva roky později, než byla usedlost zestátněna. Po složitých jednáních se tak nakonec se Šplíchalovými vyrovnával Okresní podnik v Třebíči, jenž byl následnickou osobou bývalého komunálního podniku, kam celé hospodářství v roce 1952 přešlo.

Počátky soukromého hospodaření byly ve znamení poměrně velkého zadlužení. „Snažil jsem se hned od začátku vybudovat moderní hospodářství a systematicky nakupovat stroje, což bez velkého úvěru nešlo. Společně se syny jsme ale navštěvovali mnoho zahraničních farem jak v Evropě, tak třeba i v USA a Kanadě, a přesvědčovali se o tom, že jsme schopni to dělat minimálně stejně dobře, což nám hodně

pomáhalo,“ informuje pan Šplíchal.

Po provedení nezbytných oprav usedlosti v Moravských Budějovicích se Šplíchalovým podařilo v roce 1994 zakoupit od státu v rámci privatizace Státního statku Lesná ještě nedaleký dvůr Augustov, lidově zvaný Panšula. Jde o kulturní památku, kterou nechal v roce 1821 vystavět v empírovém stylu hrabě Daun. Jejím posledním vlastníkem byl baron Jiří Haas, po jehož smrti v roce 1945 došlo k odúmrtí a zestátnění. Dvůr se nachází na absolutní samotě, nejbližší ves je vzdálena pět kilometrů, v okolí je několik přírodních rezervací (Černá blata, Suchá hora, Habrová seč a jiné). V polovině devadesátých let však byla nemovitost v dosti zuboženém stavu.

„Opravu jsme zahájili výměnou ještě původní krytiny, jednalo se o 3 000 m² střech, jenom střešních latí bylo potřeba přes 10 kilometrů. Největším problémem byla výměna několika jedlových, ručně tesaných trámů v délce 13 metrů. Všechny trámy na střechách jsme heverovali, vypokládali, aby střechy byly rovné. Od

památkářů jsme nedostali téměř žádný příspěvek, tak na opravu padla celá úroda řepky v roce 1997,“ říkají bratři Šplíchalovi a nejmladší Jan dodává: „Při opravě střechy nás ale čekal bonus. Na jedné pálené tašce jsme našli vzkaz „AD 1821 REBELIE“. Však my víme, že za svobodu selského stavu se musí neustále bojovat. Je nám v tom velkým vzorem dědeček Antonín...“

Zatímco po změně režimu byli Zdeňkovi Šplíchalovi největšími pomocníky bratr Antonín a bratranec Josef, dnes je již rodinné hospodaření v režii jeho tří synů - Zdeňka, Jiřího a Jana. A dorůstá a částečně již i dorostla další generace, neboť nejstarší syn má se svou ženou čtyři děti, prostřední pět a nejmladší prozatím dvě, ale prý není ještě všem dnům konec... A každý má jak v rámci rodinného soužití, tak i pomoci při hospodaření své nezastupitelné místo.

Vzhledem k poloze usedlostí a okolních pozemků je neoptimálnější formou zdejšího hospodaření intenzivní rostlinná výroba, které se Šplíchalovi věnují na 425 hektarech orné půdy.

Jedná se o těžké, jílovité půdy, zprvu i velmi utužené, Šplíchalovým se však poměrně dobře daří dostávat je při soustavné péči do lepší

kondice. „Pro naši oblast jsou ideální ozimy, jaří nám se tu zkrátka nevede. Problém je i s meziplodinami, pokud vzejdou, odnesou to plodiny zaseté po nich,“ informuje Jiří Šplíchal.

Pěstovány jsou tu pšenice, ječmen, řepka a hrách, přičemž většina produkce je prodávána prostřednictvím společného Agrovýkupu Moravské Budějovice, kde je Zdeněk Šplíchal členem představenstva.

A aby si rodina příliš neodvykla od oprav a budování, převzala před dvěma lety ještě objekt statku v Jaroměřicích nad Rokytnou, kde v minulosti hospodařil a věnoval se chovu plemenných prasat starší bratr dědečka Antonína - Jan. Dlouholetá „péče“ státních statků je tu ale samozřejmě značně znát.

Šplíchalovi však v průběhu let minulých již mockrát dokázali, že práce se rozhodně nebojí. „Vždyť co by měli říkat naši předchůdci? Jeden hektar půdy orali dva a půl dne a za tu dobu museli ujít padesát kilometrů. My sedíme v klimatizovaném traktoru, posloucháme rádio a hotovo máme ani ne za hodinu. Uvědomujeme si, že každý kousek půdy, na které hospodaříme, je pokryt potem našich předků. A to zavazuje,“ shodují se bratři.

HISTORY REPEATS

TEXT SECONDARY AGRICULTURAL SCHOOL (MAS)
IN DOETINCHEM, NETHERLAND

HISTORIE SE OPAKUJE

AJ: It is 1985. The Secondary Agricultural School (MAS) in Doetinchem is going to Prague again for a week. Then Czechoslovakia. Paulien Roosendaal is in the 3rd grade of the MAS and will travel with Enno Hensums, one of the accompanying teachers. Enno Hensums has been the initiator of this journey since 1974. The trip to Prague impresses Paulien: it will probably be her only visit to Prague.

Everything changed after November 17, 1989! The velvet revolution also led to other changes. The contacts became more bilateral: better interscolar. The excursions to Czechoslovakia became excursions to the Czech Republic, to family companies instead of large state-owned companies, contacts with companies turned into contacts with people!

Enno Hensums chanced to enter the SZeŠ in Poděbrady in 1990 and was hoping for the best with his request to speak to the director, then Jiří Husa. The conversation was translated by an English teacher and the first contacts were made. The plans for an exchange between the schools and their students were worked out. During one of these visits, Enno Hensums came in contact with the Martinek family, who at that time ran a small family business with all the problems and challenges of the time after the velvet revolution. The Martineks have 3 daughters (Eva, Lenka and Vera) who have all visited the school in Poděbrady. Daughter Eva Martinková followed the SZeŠ in 1996 and was interested in staying at a farm in the Netherlands; preferably a smaller family business. Paulien Roosendaal was found willing to receive an intern from Poděbrady for more than 2 weeks. The stay in the Netherlands led to a friendship between Paulien and Eva that continues until this moment. "We have become friends for life!", Paulien recently said during a visit.

In October 2019, a group of students from SZeŠ in Poděbrady visited Doetinchem. There were 2 grandchildren of the parents of Eva, Lenka and Vera in this group! Grandson Adam Semecký (mother Eva) and granddaughter Markéta Ryglová

(mother Lenka) already knew something more about the Netherlands than their traveling companions. They had been to the Netherlands several times, and Enno, Paulien and various other Dutch people had visited their family business in Přední Lhota regularly.

Jan Henk Pasman, the accompanying teacher from Zone.college (formerly MAS), knew about the arrival of Adam and Markéta, but did not know where their mother or aunt had done an internship. He only knew the name Paulien Roosendaal as a former student. The name Wentink came up by accident: Paulien got married in the mean time! Jan Henk searched for a telephone number and soon found it. There was a call and with the question "Do you know Adam, Eva and Lenka from the Czech Republic?", there was a quick confirmation that this was the right Paulien Wentink. The comment that Adam and Markéta were now staying in Vorden (about 20 km from Doetinchem) was a surprise! "How?", "Why?", "How long" were the following questions. An appointment was made to visit Paulien Wentink-Roosendaal with both students at her company in Gendringen, close to the German border. Paulien also found out at the end of the telephone conversation that she had had economic lessons from Jan Henk Pasman. Another surprise for her!

On Tuesday evening, 1 October, Jan Henk Pasman was the accompanying driver for the visit. Adam and Markéta were first given a short tour of the company and afterwards they talked at the kitchen table about various family matters. She did not stop talking about Paulien's visits to the Martineks and the various odd jobs she had done in Přední Lhota with former teacher Enno Hensums. In the meantime Adam had called his mother saying that he was now sitting at Paulien's table. Astonishment on the other side of the line about how that could happen. The phone was passed on to Paulien and the "friends for life" had time for themselves. At the cordial farewell it was agreed to try and visit each other again soon.

CZ: Píše se rok 1985. Střední zemědělská škola (MAS) v Doetinchemu se opět chystá navštívit Prahu, tentokrát na týden. Plánuje navštívit nejen Prahu, ale i tehdejší Československo. Paulien Roosendaal je ve 3.ročníku zemědělské školy a pojedje spolu s Enno Hensumem, jedním z učitelů, kteří se do Prahy chystají. Enno Hensum je hlavním iniciátorem těchto cest již od roku 1974. Paulien je z návštěvy nadšená, protože je pravděpodobné, že to bude její jediná návštěva Československa a Prahy...

17. listopad 1989 ale přinesl řadu změn. Sametová revoluce mnohé změnila. Dá se říci, že školy prohloubily minulé kontakty, více se navštěvovaly a časem bylo možné nazvat jejich vzájemnou spolupráci slovem bilaterální. Později jsme místo do Československa začali jezdit na exkurze do České republiky, navštěvovali jsme spíše rodinné farmy než velké státem vlastněné podniky. Proto jsme mnohem více než s podniky komunikovali s lidmi jako takovými, s farmáři.

Byl to právě Enno Hensums, který v roce 1990 poprvé vstoupil na půdu Střední zemědělské školy v Poděbradech. Tehdejší ředitel školy, Ing. Jiří Husa, CSc, ho ve škole přijal a již během první schůzky, kterou pomáhali tlumočit učitelé anglického jazyka, byla dohodnuta spolupráce obou škol. V rámci spolupráce byly domluveny výměnné pobyty studentů obou výše zmíněných škol. Během jedné z návštěv České republiky Enno Hensums získal kontakt na rodinu Martínkových, která v té době obhospodařovala svou vlastní rodinnou farmu a čelila již tenkrát mnoha problémům, které byly spojeny s obdobím po sametové revoluci. Martínkovi mají tři dcery (Evu, Lenku a Věru), všechny jsou absolventky SZEŠ Poděbrady. Eva Martinková se v roce 1996 začala zajímat o získání zkušeností na farmě v Nizozemsku. Paulien Roosendaal ji přijala jako stážistku na více než dva

týdny. Společně strávené chvíle daly vzniknout mezi Evou a Paulien dlouholetému přátelství, které trvá až dodnes. "Staly se z nás kamarádky na život a na smrt," řekla Pauline nedávno během své návštěvy.

V říjnu 2019 přijela skupina studentů SZeŠ a SOŠ Poděbrady navštívit Doetinchem. Ve skupině byl i Adam Semecký, syn Evy, a Markéta Ryglová, dcera Lenky. Nejen Adam, ale i Markéta věděli o Holandsku více než jejich spolužáci. Oba byli v Holandsku několikrát a zároveň jejich holandští přátelé již několikrát navštívili rodinnou farmu v Pření Lhotě.

Jan Henk Pasman, učitel, který studenty doprovázel a jenž je učitelem Zome.college (původní MAS), věděl o tom, že Adam a Markéta přijedou, ale nevěděl nic o tom, kde jejich máma nebo teta vykonávaly praxi. Znal pouze jméno Paulien Roosendaal - bylo to jméno dřívější studentky. Na jméno Wentink narazili náhodou, Paulien se totiž mezitím také provdala. Jan Henk hledal telefonní číslo a ... našel jej. Vytočil toto číslo a položil otázku : "Znáš Adama, Evu a Lenku z České republiky?" Odpověď zněla: "Ano." Což znamenalo, že byla nalezena ta pravá a správná Paulien Wentink. Informace o tom, že Adam a Markéta jsou právě ve Vordenu (asi 20km od Doetinchemu) byla překvapením. Jak, kdy a na jak dlouho? byly otázky, které následovaly. Pauline Wentink-Roosendaal se tak s oběma studenty setkala ve své firmě v Gendringenu, nedaleko hranice s Německem. Pauline také díky telefonnímu rozhovoru zjistila, že Jan Henk Pasman byl jejím učitelem ekonomie. To bylo další překvapení!

V úterý večer 1.10.2019 odvezl Jan Henk Pasman oba studenty do firmy, kterou si prohlédli, poté následovalo posezení v kuchyni a povídání o rodině. Pauline vyprávěla o návštěvě u Martínků a o pracích, které dělala v Přední Lhotě za doprovodu svého původního učitele Enno Hensumse. Mezi tím Adam zavolal své matce, aby jí řekl, že právě sedí u Pauliina stolu. Jaké to bylo překvapení! Telefon nakonec převzala i Pauline, aby si mohla popovídat se svou kamarádkou Evou. Obě si slíbily, že se brzy pokusí opět sejít.

V BUDAPEŠTI ZA POZNÁNÍM I PŘÍRODOU

TEXT | FOTO ING. HANA HONSOVÁ, PH.D., ČZU V PRAZE

cestování

Metropole Maďarska Budapešť se díky svým památkám může směle řadit mezi nejkrásnější a nejnavštěvovanější města v Evropě. Ne nadarmo je proto také někdy označována jako „Paříž východu“ nebo „Perla na Dunaji“. Důkazem výjimečnosti tohoto města je zařazení na seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

Dunaj, který protéká městem od severu k jihu v délce 28 km, vytváří několik ostrovů. Nejvýznamnější z nich jsou Markétin v centrální části města a Csepelský, na kterém se rozkládá velká část jižní Budapešti.

Zatímco levobřežní část města (Pešť) leží v rovině, pravý břeh je značně kopcovitý. Budínské vrchy dosahují na území města výšky 527 metrů. Nejnižším místem je hladina Dunaje (98 m). Centrum města leží v nadmořské výšce 105 m.

Krásná japonská zahrada.

V Budínských vrších se nachází několik turisticky přístupných jeskyní (Pálvölgyi-barlang, Mátyás-barlang). Hlavním přírodním bohatstvím města jsou termální prameny, díky nimž Budapešť patří k největším lázeňským městům světa.

MNOŽSTVÍ PAMĚTIHODNOSTÍ

Památky v Budapešti jsou církevního i světského charakteru a návštěvníci ocení, že převážná většina z nich se nachází v centru města nebo v jeho bezprostřední blízkosti. Mezi hlavní turistické oblasti, kde leží všechny nejvýznamnější památky v Budapešti, patří Hradní vrch, centrum Pešti s Dunajskou promenádou a Městské sady. Starobylé město s bohatou historií disponuje množstvím památek pocházejících z různých období.

Parlament ležící na východním břehu Dunaje v Budapešti je pravděpodobně nejznámějším symbolem města a zároveň celého Maďarska. Jeho vzhled byl inspirován budovou parlamentu Velké Británie - Westminsterským palácem v Londýně.

Budínský hrad, někdy též nazývaný Královský hrad, je největší dominantou budínské části města. Rozkládá se na území jižního výběžku Hradního vrchu a jeho historie sahá až do třináctého století, kdy zde vládl uherský král Béla IV. Celý areál hradu byl v roce 1987 zapsán na seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO, čímž se řadí mezi nejvýznamnější památky v Budapešti.

Na Hradním vrchu leží Rybářská bašta, která budí starobylý dojem. Byla však vybudována na přelomu devatenáctého a dvacátého století. Stojí na místě bývalých hradeb u středověkého náměstí, kde se dříve prodávaly ryby.

Bazilika svatého Štěpána se nachází v samotném centru města a jedná se o jednu z jeho předních dominant. Jméno nese podle uherského panovníka a prvního maďarského svatořečeného Štěpána I. Svatého, který uherský stát založil. Jedna z bočních kaplí chrámu ukrývá vzácnou relikvii, mumifikovanou ruku tohoto krále. Samotná stavba je vystavěna v neoklasicistním stylu a s její výstavbou se začalo v polovině

dvanáctého století.

Jubilejní linka metra v maďarské Budapešti tak zvaná Földalatti Vasút je druhým nejstarším metrem světa hned po londýnském. Uvedena to provozu byla už v roce 1896. Dnes je linka zařazena na seznam kulturního dědictví UNESCO.

ZOOLOGICKÁ A BOTANICKÁ ZAHRADA

Zoologická a botanická zahrada města Budapešť je jednou z nejstarších na světě. Návštěvníkům otevřela své brány už v roce 1866. K zahradě, která leží kousek od termálních lázní, se lze dostat velmi jednoduše metrem.

V zoologické a botanické zahradě nacházející se v parku Városliget (Městský háj) v centru města mohou přichodzí na ploše 10,7 ha obdivovat více než tisíc živočišných druhů a ještě větší množství druhů rostlin.

Zahrada se v roce 1986 stala přírodní rezervací. Od jejího založení až do padesátých let dvacátého století se jednalo o jedinou zoologickou a botanickou zahradu v Maďarsku. V současnosti areálem ležícím v nadmořské výšce 104 metrů každoročně projde více než milión návštěvníků.

Prvořadým posláním zahrady je ochrana přírody, výuka, zabezpečení programů volného času v přírodním prostředí a vědecký výzkum. Z důvodu bohaté historie a jedinečnosti se snaží o záchranu a zvelebení kulturního dědictví.

Během své existence nesla zahrada několik pojmenování. Postupně se jmenovala Pešťská zoologická zahrada (1866-1873), Budapešťská zoologická zahrada (1873-1907) nebo Zoologická a botanická zahrada stoličního města Budapešť.

V areálu se nacházejí velmi zajímavé architektonicky řešené pavilony. Zajímavost představuje množství expozic nočních zvířat a pěkná akvária. V okolí velkého jezera volně žijí ptáci.

DVA TISÍCE DRUHŮ ROSTLIN

ZOO je spojena s botanickou zahradou, ve které mohou návštěvníci obdivovat kolem dvou tisíc druhů evropských i tropických rostlin. Atrakci představuje motýlí expozice. V některých pavilonech se přichodzí mohou pohybovat mezi zvířaty, například u papoušků nebo motýlů. Z

botanických specialit je zvláště zajímavá dendrologická sbírka.

Část kolekce venkovních rostlin byla tematicky uspořádána. Nejkrásnější z těchto tematických sbírek je japonská zahrada, která byla od šedesátých let minulého století několikrát přestavěna. Na promenádě u jezera na okraji japonské zahrady roste největší strom v zahradě.

Na základě rostlinné geografie byly vysazeny zelené plochy kolem hlavního vchodu. Na těchto pozemcích jsou zastoupeni někteří typičtí představitelé flóry Asie a Severní Ameriky. Zahradnická rekonstrukce těchto sbírek byla dokončena v roce 2012 v rámci rozvojového projektu s podporou EU. Ze stejného zdroje byla obnovena i skalka.

Kromě rostlin pod širým nebem se v areálu zahrady nacházejí také skleníky. Pozornost si zaslouží palmový skleník s množstvím tropických rostlin, který byl založen už v roce 1912. Nedaleko od něj se rozprostírá krytá citrusová zahrada, která nabízí typickou flóru středomořského podnebí.

Botanická zahrada nabízí zajímavá zákoutí.

LEDEN

TEXT REDAKCE

2. 12.

LUSKOVINY 2019

Asociace pěstitelů a zpracovatelů luskovin, z.s. Vás zve na odborný seminář. www.apzl.cz

Agritec, Šumperk

15. - 18. 12.

**MEZINÁRODNÍ
VÝSTAVA FLORIS-
TIKY A ZEMĚDĚLSKÉ
TECHNIKY**

Vánoční výstava SŠ zahradnické a technické v Litomyšli. www.szat.cz

SZAT Litomyšl

6. - 8. 12.

VÁNOČNÍ VÝSTAVA

Mendelova univerzita ve spolupráci s obcí Lednice pořádají již dvanácté vánoční zastavení, v letošním roce s podtitulem Vánoční světlo. Prostory klasicistního záměčku budou tradičně vyzdobeny květinovými instalacemi. Zažijete například i postup výroby motaných svíček z pravého včelího vosku, kterým vás provede včelař Zdeněk Řezanina. Více na www.zf.mendelu.cz

**Rybniční záměček v
Lednici**

10. 12.

ZEMĚDĚLEC ROKU 2019

Tradiční soutěž o nejlepšího zemědělského hospodáře.

Historická budova Národního muzea v Praze

12. - 13. 12.

VÁNOČNÍ VÝSTAVA

Zveme vás na výstavu, která se koná na Domově mládeže v areálu Střední odborné školy veterinární, mechanizační a zahradnické České Budějovice. Těšit se můžete například na vánoční vazby, expozice včelařů a vystavené perníčky. Otevřeno bude 12. prosince od 10:00 do 17:00 hodin a 13. prosince od 8:00 do 11:30 hodin.

**SOŠ VMZ a JŠ SJZ,
Rudolfovská 92, České
Budějovice**

11. - 15. 12.

VÁNOČNÍ VÝSTAVA

Tradiční akce zahradnické školy, tentokrát po názvem "Kouzelné vánoce". Výpravná výstava vánočních aranžů žáků školy.

SZaŠ Rajhrad

Příští číslo vychází 27.12.

redakční rada

Mgr. Otakar Březina, Česká zemědělská akademie v Humpolci | **Ing. Ludmila Gočálová**, Ministerstvo zemědělství ČR | **Ing. Petr Hienl**, Místní akční skupina Krajina srdce | **PhDr. Aleš Hradečný**, Praha | **Ing. Zorka Husová**, Národní ústav pro vzdělávání Praha | **Ing. Alena Krajičková**, Praha | **Ing. Emil Kříž, Ph.D.**, Institut vzdělávání a poradenství ČZU Praha | **doc. PhDr. Dana Linhartová, CSc.**, Institut celoživotního vzdělávání MENDELU Brno | **Ing. Václav Stránský**, Ministerstvo zemědělství ČR | Evidenční číslo MK ČR E 2826 ISSN 1803-8271 (Online)

ŠAMPIONKOU V ORBĚ SE STALA DÍVKA

TEXT JOSEF BROUČEK, ŘEDITEL, STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA ZNOJMO, DVOŘÁKOVA

Střední odborná škola Znojmo, Dvořákova pořádala ve dnech 18.-19. 9. 2019 jubilejní 15. ročník Krajské soutěže v orbě s mezinárodní účastí a současně 1. ročník soutěže žáků zemědělských škol Visegrádské čtyřky.

Záštitu nad soutěží převzala řada významných osobností jako Bohumil Šimek, hejtman JMK; Miroslav Toman, ministr zemědělství; Václav Hlaváček, předseda představenstva Regionální agrární komory a Milan Ptáček, předseda představenstva Agrární komory Znojmo.

Orba patří k nejnáročnějším pracovním operacím, a proto se soutěže v orbě organizují, a proto ji také od roku 2005 organizuje i naše škola.

Nejdříve jsme soutěž pořádali pro žáky naší školy a postupně jsme přizvali další školy Jiho-moravského kraje, kraje Vysočina, partnerskou školu z Obersiebenbrunnu v Rakousku a později další školy.

Od 8. ročníku se začala na soutěži podílet Regionální agrární komora Jihomoravského kraje.

V letošním roce se celkem přihlásilo 14 škol, z toho 6 z Jihomoravského kraje. Jsou to prakticky všechny školy, kde žáci mohou získat řidičský průkaz na traktor, 2 školy ze Slovenska, 1 ze Zlínského kraje, 1 z kraje Vysočina, 1 z Rakouska, 2 školy z Polska a 1 z Maďarska.

Některé školy vyslaly také dívky. Celkem soutěžilo 37 oráčů.

S nadsázkou lze říci, že tuto soutěž pořádáme tradičně ve Znojmě, protože i v Rotundě sv. Kateřiny je vyobrazen Přemysl Oráč.

Soutěž je jednou z činností naší školy jako

Centra odborného vzdělávání pro zemědělství a napomáhá také propagaci zemědělství.

Celkovým vítězem se stala Júlia Daragics, žákyně Střední odborné školy Dunajská Streda, která si také odvezla Pohár ředitele školy za celkové vítězství. Šampionem Jihomoravského kraje se stal Tomáš Svoboda ze Střední školy z Vyškova. Zde se neztratil ani reprezentant naší školy, který skončil čtvrtý.

Vítězové jsou ale všichni účastníci, protože byli vybráni jako nejlepší z jednotlivých škol.

Všem účastníkům blahopřeji a těším se na setkání při dalším ročníku soutěže.

TEXT A FOTO STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA ZNOJMO, DVOŘÁKOVA

Plochu zaplnilo téměř 1000 exponátů, z

„Nádhera - region na výspě svého ročního cyklu. Srdce plesá při pohledu na tu nádheru shromážděnou zde.“ J. H.

ERASMUS+ 2019 NA LIBVERDĚ

TEXT MGR. IVANA VÁVROVÁ, SŠ ZAHRADNICKÁ A ZEMĚDĚLSKÁ A.E. KOMERSE, DĚČÍN - LIBVERDA

V letošním roce se naši škole podařilo uspět hned s třemi projekty programu Erasmus+. Prvním z nich je projekt zahraničních stáží pro naše studenty a dva pedagogy. Během dvouletého projektového období se 26 žáků zúčastní dvou, tří a čtyřtýdenních pracovních stáží na veterinárních klinikách, na koňských farmách a v zahradnických podnicích v Itálii, Španělsku a Dánsku. Další čtyři žáci absolvují tříměsíční stáže na farmách v Dánsku a na veterinárních klinikách v italské Bologni. Dva učitelé stráví 5 dní stínováním v zahradnickém podniku ve španělské Almerii.

Druhým schváleným projektem je projekt partnerství, v němž našimi partnery budou španělská zemědělská škola EFA EL Soto v Granadě a rakouská zemědělská škola AGRAR HAK v Althofenu. Tématem projektu je ekologické zemědělství v partnerských zemích a cílem projektu je poskytnout žákům i učitelům

středních zemědělských škol z České republiky, Španělska a Rakouska nové znalosti a zkušenosti v oblasti problematiky ekologického zemědělství v zemích jednotlivých účastníků. V průběhu celého projektu budou školy úzce spolupracovat s ekologickými farmami ve svém regionu.

Farmáři z těchto farem budou žáky seznamovat se zásadami a principy ekologického hospodaření a prakticky jim ukáží chod svých farem. Žáci každé partnerské školy vždy nejprve vytvoří prezentace o ekologických farmách v jejich regionu a pošlou je žákům partnerských škol. Poté budou následovat vzdělávací aktivity, kdy vždy 6 žáků a 1 učitel z každé z partnerských zemí přijedou do hostitelské země a během exkurzí a praktických aktivit na různých ekologických farmách si znalosti nabyté z prezentací prohloubí. Tento proces proběhne postupně ve školách všech tří partnerů. Celý projekt bude veden v anglickém jazyce,

takže si žáci i učitelé zdokonalí své jazykové schopnosti a naučí se používat odbornou slovní zásobu týkající se problematiky zemědělství.

Posledním projektem jsou jazykové kurzy pro učitele v zahraničních jazykových školách. Škola obdržela grant pro 5 učitelů, kteří se zúčastní dvoutýdenních jazykových kurzů anglického jazyka ve Velké Británii. Učitelka AJ také absolvuje týdenní job-shadowing na střední škole The Royal High School v Edinburghu. Všechny tyto aktivity jsou ovšem závislé na tom, jak dopadne vyjednávání o Brexitu. Pokud nebude možné vycestovat do Velké Británie, bude nutné všechny kurzy i job-shadowing přesunout do Irska. Věříme, že všechny tyto aktivity přispějí ke zkvalitnění vzdělávání žáků i pedagogů na Libverdě.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

BRAMBOROVÝ KVĚT 2019 - NEJEN BRAMBOROVÉ MEDAILE

TEXT A FOTO ING. JIŘÍ ZAJÍC, ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ AKADEMIE HUMPOLEC

Dne 17. a 18. října 2019 proběhla na půdě střední školy České zemědělské akademie v Humpolci již tradiční soutěž O BRAMBOROVÝ KVĚT VYSOČINY 2019. Letošního sedmnáctého ročníku se zúčastnilo celkem dvanáct dvoučlenných týmů ze zemědělských škol z celé ČESKÉ REPUBLIKY, konkrétně z Třebíče, Tábora, Březnice, Vyškova, Bystřice n/P., Poděbrad, Hořic v Podkrkonoší, Benešova, Čáslavi, Klatov, Kostelce nad Orlicí a z domácího Humpolce.

Jak je zvykem v posledních ročnících, soutěžící při vlastní soutěži musí zvládnout celkem osm soutěžních úkolů. Každá část se hodnotí samostatně a obtížnost je pro všechny zúčastněné stejná. Soutěžící museli prokázat své znalosti nejen v testu o bramborách, technologii jejich pěstování a v poznávání chorob brambor z obrázků. Na všechny otázky odpoví správně jen dobře připravený student, zejména ten, který pozorně poslouchal přednášku ve Výzkumném ústavu bramborářském v Havlíčkově Brodě. Obtížným tématem studentů byla i videopoznávka strojů a zařízení včetně pracovních operací. Tato část soutěže notně

zamíchala pořadím soutěžících. Poznávka chorob a škůdců rostlin, semen či živých plevných rostlin přinesla některé zajímavé údaje v názvech. Některé pojmy nebyly ani v souladu s mluvou v daném regionu. Část cizojazyčných vědomostí přinesla opět zjištění, že budoucí český zemědělec se domluví se svými kolegy z jiných částí světa na velmi slušné úrovni. Stanovení škrobnatosti proběhlo v letošním ročníku teoreticky, i když jednotlivé úkony byly předváděny na vahách. Hodnocení tím bylo objektivnější, co se týče ovládnutí vlastních vah, jelikož bylo přihlédnuto k různému provedení, které mají jednotlivé školy k dispozici. Jako pořadatelé jsme opět byli nemile překvapeni při orientačním zjišťování kyselosti půdy. Chemie se zdá být velmi neoblíbeným předmětem našich studentů a přitom by to měli být oni, kdo se musí pokusit zvrátit trend zvyšování kyselosti půdy vinou opomíjeného doplňování Ca do půdy. Představitost a schopnost něco vymyslet během pouhých dvaceti minut bylo třeba předvést při vytvoření návrhu reklamní tašky.

Na závěr soutěže proběhlo vyhodnocení a potom už se konala jen zábava a společenské setkání účastníků při vzájemném souboji v bowlingu. Zde někteří navázali kontakty s kolegy z jiných škol, které třeba jako v minulých ročnících přejdou i ve vztahy osobní či pracovní. Pro všechny účastníky byla odměnou návštěva 29. bramborářských dnů v Havlíčkově Brodě, kde se dozvěděli novinky v pěstování brambor a shrnutí výsledků letošního bramborářského roku.

Bez ztráty kyticky prošli celou soutěží tito soutěžící: Josef Hofmeister ze Střední zemědělské a potravinářské školy v Klatovech, který obsadil první místo, Pavel Mynář ze SOŠ a VOŠ Bystřice nad Perštýnem, druhý v pořadí, a Dominik Vlk z pořádající školy, který skončil třetí. Pro tyto tři studenty bylo významným povzbuzením do dalšího vzdělávání převzetí věcných cen z rukou představitelů bramborářského svazu přímo na celostátní konferenci před zraky odborníků celého českého bramborářství. Ale nikdo nepřišel zkrátka - medaili dostali všichni, i když „jen“

bramborovou! Tak jako v minulých ročnících je vidět, že se studenti připravují na svou budoucí profesi zodpovědně, a proto můžeme očekávat, že naše zemědělství bude opět téměř soběstačné ve výrobě konzumních brambor. Pokud budou v zemědělství pracovat tito lidé, tak to jistě není nereálný cíl.

Česká zemědělská akademie v Humpolci ještě ani nestačila vstřebat pocity ze snad úspěšné soutěže a již jsme byli osloveni kvůli možnosti pořádat další ročník. Ten se bude konat 15. a 16. října 2020 a všichni pevně věříme, že za rok k nám přijede opět mnoho studentů dobře připravených ve znalostech bramborářského oboru. Jsme přesvědčeni, že soutěž má pro tyto studenty i praktický dopad na jejich budoucí zemědělskou praxi a že těžce nabyté vědomosti budou počátkem jejich „bramborářského růstu“.

PROJEKT, KTERÝ MŮŽE ZMĚNIT BUDOUCNOST

TEXT | ING. ALENA KRAJÍČKOVÁ

Jak účinněji využívat sluneční energii a zvýšit pohlcování oxidu uhličitého na Zemi? S unikátním projektem PhotoRedesign přišel Josef Komenda z Mikrobiologického ústavu Akademie věd ČR. Na pracovišti v Třeboni pracuje se sinicemi, které využívá jako modelový organismus při zkoumání zásadního přírodního procesu - fotosyntézy. V prestižní soutěži o granty ERC Synergy získal pro své pracoviště jednu z nejštědřejších podpor, které kdy český vědec získal: 2 500 000 eur.

Pokud by se vědcům podařilo zlepšit způsob, jakým rostliny a další organismy pohlcují energii, aby ji dokázaly efektivněji využít, a staly se více odolnější proti světelnému poškození, znamenalo by to velké změny pro lidstvo. Mohla by se

zlepšit produkce jídla i energie, ale také pohlcování oxidu uhličitého na Zemi. Konkrétní dopad je v získání zemědělských plodin s vyššími výnosy i za stresových podmínek, což je potřeba právě v době měnícího se světového klimatu. Příkladem je také větší produkce biomasy pro oblast biopaliv, a to prostřednictvím mikrobiálních buněčných továren.

Josef Komenda bude v následujících šesti letech spolupracovat s kolegy z Německa a Velké Británie - Dariem Leisterem z univerzity v Mnichově, který se zaměřuje na regulaci fotosyntézy u rostlin a Neilem Hunterem, profesorem biochemie na universitě v Sheffieldu, specialistou na bakterie (bakterie provádějí zvláštní typ fotosyntézy během ní se nevyvíjí kyslík). Tito tři vědci, patřící mezi špičky fotosyntetického výzkumu na světě, používají širokou škálu přístupů, které sahají od molekulární biologie, genetiky, fyziologie, biofyziky až po syntetickou a strukturní biologii. Ve výzkumu budou kombinovat různé části fotosyntetického aparátu z odlišných organismů, aby získali nové, účinnější, produktivnější a odolnější fotosyntetické organismy.

CALL FOR PAPERS 2019

Publish your article in

RESEARCH IN AGRICULTURAL ENGINEERING

RESEARCH TOPICS

Agricultural Engineering Agricultural Technology Processing of Agricultural Products Countryside Buildings Ecology and Energetics

WHY RAE?

- ▶ Indexed in SCOPUS
- ▶ Publication Free of Charge
- ▶ International Peer-reviewed Journal
- ▶ Open Access
- ▶ International Editorial Board
- ▶ Published quarterly since 1954

Visit: www.agriculturejournals.cz/web/rae

Contact: rae@cazv.cz

CAAS CZECH ACADEMY OF AGRICULTURAL SCIENCES

ZEMĚDĚLSKÉ BUDOVY

PRVNÍ REPUBLIKY V PRAZE

6. 11. - 31. 12. 2019

STŘECHA NÁRODNÍHO ZEMĚDĚLSKÉHO MUZEA
KOSTELNÍ 44, PRAHA 7

www.nzm.cz

 ÚZEI
ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY
A INFORMACÍ

 Národní
zemědělské
muzeum

Zřizovatelem muzea je Ministerstvo zemědělství.

 KAŠ
ZEMĚDĚLSKÁ KNIHOVNA
ANTONÍNA ŠVEHLÝ

VENKOVNÍ AREÁL SZAŠ RAJHRAD

TEXT | FOTO ING. JIŘÍ PTÁČEK, STŘEDNÍ ZAHRADNICKÁ ŠKOLA RAJHRAD P. O.

Zahradnictví je pro život člověka nepostradatelnou součástí života. Je zdrojem nesmírného bohatství, které mu slouží již od kolébky. K naplnění těchto cílů je nezbytné, aby v této profesi pracovali lidé mající co nejvíce odborných znalostí. Realizaci těchto potřeb zabezpečuje především

zahradnické školství naplňující aspekty 21. století a využívající všech dostupných a možných forem. O tom, jak lze využít stávajících podmínek k obohacení výuky nám podává i SZAŠ Rajhrad p. o.

Zdejší venkovní školní areál byl příležitostí pro vytvoření v podstatě živého kabinetu s plnou využitelností a funkčností. Management pod vedením ředitele PaeDr. Marka Kňazíka tu realizuje mnoho projektů a aktivit, které výrazně doplňují stávající výuku odborných předmětů a prohlubují zájem o přírodu, krajinu, životní prostředí a samozřejmě produkci zahradnických výrobků.

V areálu je školní dendrologická zahrada, která má rozlohu 1,5 ha. Součástí je okrasný park, který je umístěn v okolí hlavní budovy, s výsadbou okrasných stromů a keřů, trvalek, cibulnatých květin a letniček. Do této

části okrasného sadovnictví patří také školky, kde se množí a pěstují okrasné stromy, keře a venkovní květiny. Ostatní části areálu o rozloze 4 ha jsou rozděleny na úseky, které jsou zaměřeny na jednotlivá odvětví zahradnictví. Do květinářské části patří sbírkové a pěstitelské vytápěné skleníky a volné plochy pro pěstování květin určených k vazbě a aranžování. Část ovocnářská zahrnuje ovocné množitelské školky a ovocné výsadby jabloní, meruněk, broskvoní, vinné révy, rybízu, angreštu aj.

Své místo tu má vodní plocha jako příspěvek pro potřeby oborů Ekologie a životní prostředí a Zahradnictví, kde je prameniště, vodopád, klaní se dřevěný most s molem, zkrášlením jsou kamenné zidky i solitérní kameny, které jsou domovem řady vodních rostlin a živočichů. Vše se jeví jako pozoruhodný obraz možnosti

zkrášlení a účelného využití krajiny.

Nepřehlédnutelným prvkem přesahující významem nejen školu, region, ale i rámec České republiky a mající mezinárodní zvuk je Národní genetická banka růží. Je to specializovaná sbírka odrůd, které vyšlechtili čeští pěstitelé a odrůd, které byly v naší zemi pěstovány ve velkém rozsahu v počtu téměř dvou stovek. Byla založena v součinnosti se Světovou federací růžařských společností /WFRS/, s níž škola úzce spolupracuje. Pro zahradnickou veřejnost je také zdrojem očekávání těchto odrůd, které jinde neexistují.

Pro volně žijící živočichy je všude vytvořeno prostředí vhodné pro rozmnožování a přezimování, ptačí budky a hmyzí hotel jsou samozřejmostí.

Nedílnou součástí příspěvku pro zkvalitnění výuky je i zdejší meteorologická stanice, zařízení plně automatizované, řízené počítačovým systémem profesionálního vybavení, nesoucí prvky nejmodernější techniky, průběžně zaznamenávající veškerá potřebná data. Sleduje se např. teplota vzduchu, přízemní teplota, teplota půdy v horizontech 5, 10, 30 cm, srážky, vlhkost vzduchu, vlhkost půdy v hloubce 5-30 cm, 30-80 cm atd. Získané hodnoty jsou zpracovávány průběžně systémem ALA. Sestavují se tabulky a grafy. Soubory informací, které obsahují měření v určitých časových intervalech mají plnou propojenost s ČHMÚ. Slouží kromě výuky i pro veřejnost a podává přehled o vlivu biometrických, fenologických a hydrologických jevů na zahradnickou výrobu.

V areálu je pamatováno na vše aktuálními popisy a tabulkami, což zvyšuje povědomí o významu zahradnictví a plně zapadá do mozaiky snah prohloubit co nejvíce úsek této lidské činnosti.

Je to kulisa nabízející paletu nových poznatků, která se přidružuje k neustále se modernizujícím objektům školy, v nichž se nachází na vysoké aktuálně potřebné úrovni vybavenost učebními pomůckami, telekomunikační, didaktická a výpočetní technika coby gradace výchovně vzdělávacího procesu. Nelze opomenout, že je i vhodnou odpočinkovou zónou pro studenty pobývajících na zdejším domově mládeže.

Závěrem je třeba zdůraznit, že tento vskutku rozmanitý a zajímavý živý kabinet je k dispozici i pro zájemce z řad veřejnosti při dnech otevřených dveří, případně i pro zákazníky zdejší školní prodejny.

Namalované
na skle

VÝSTAVA

25.11. 2019 - 2.1. 2020

ZVOU VÁS
KNIHOVNA ANTONÍNA
ŠVEHLÝ
A DOMOV SOCIÁLNÍCH
SLUŽEB VLAŠSKÁ

Místo konání:
Dům zemědělské osvěty
Knihovna Antonína Švehly
Slezská 7, Praha 2
Vstup zdarma

ZEMĚDĚLSKÁ KNIHOVNA
ANTONÍNA ŠVEHLÝ

ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY
A INFORMACÍ

CO JE TO YPEF?

... znalostní soutěž určena žákům a studentům všech základních a středních škol. Jedná se o mezinárodní soutěž, do které jsou aktivně zapojeny lesnické instituce z 12 zemí Evropy.

Cílem je zlepšit povědomí zejména mládeže, ale i celé společnosti, o významu lesů a zdůraznit význam lesnictví v současné době.

JAK SOUTĚŽ PROBÍHÁ?

Rozvrh pro školní rok 2019/2020:

1. Místní kola – budou probíhat u vybraných lesnických subjektů (LČR, s.p.; VLS, s.p. apod.).

Termín: leden/březen 2020

2. Regionální kola - vítězná družstva z každé kategorie z místních kol se utkají v regionálním kole, kterých bude celkem šest (Brno, Hranice, Písek, Trutnov, Žlutice, Praha).

Termín: březen/duben 2020

3. Národní kolo - vítězná družstva z každé kategorie z regionálních kol se spolu utkají v národním kole, které proběhne v Kostelci nad Černými lesy v prostorách Fakulty lesnické a dřevařské České zemědělské univerzity v Praze (FLD ČZU v Praze).

Termín: červen 2020

4. Mezinárodní kolo - absolutní vítězné družstvo národního kola bude vysláno na mezinárodní kolo.

Termín: září 2020

Průběh všech kol je obdobný.

Soutěžící družstva po písemném testu ověří povědomí o rostlinách, živočiších vyskytujících se v lese a v jeho blízkosti a dalších praktických dovedností.

V národním a mezinárodním kole je využit anglický jazyk.

Pro soutěžící i s doprovodem je v regionálních kolech připraveno zdarma občerstvení, u národního kola i ubytování. Vítězné družstvo národního kola má i s doprovodem hrazenou účast na mezinárodním kole.

Více informací na www.ypef.cz
a www.ypef.eu.

zemědělská škola

**MÁ
INSTAGRAM**

[INSTAGRAM.COM/ZEMEELSKASKOLA](https://www.instagram.com/zemeelskaskola)

**OZNAČUJ SVÉ FOTKY
#agricult**

**KAŽDÝ MĚSÍC
ODMĚNÍME
TY NEJLEPŠÍ**

